

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

1. JANUAR - 31. DECEMBAR 2015.

SARAJEVO, JANUAR 2016. god.

SADRŽAJ:

1. Kratak sažetak

2. Strateške izjave 2015-2025

3. Programi i aktivnosti

- 3.1. Osnaživanje revolucionarne generacije (strateški program)
 - 3.1.1. M-stream Program
 - 3.1.2. M-seed Program
- 3.2. ZNAK za održivost (eng. SIGN for Sustainability)
- 3.3. Fond za društveni biznis
 - 3.3.1. Regionalni fond za društveni biznis
 - 3.3.2. Fond društvenog biznisa u BiH
- 3.4. PRO-Budućnost
- 3.5. Fond solidarnosti

4. Društvena poduzetništva Mozaika i stvaranje prihoda

- 4.1. EkoMozaik doo
- 4.2. Agencija MaŠta
- 4.3. Techsoup Balkan

5. Razvoj

- 5.1. M-fond-aktivnosti izgradnje zadužbenog fonda
- 5.2. Ljudski resursi
- 5.3. Mreže

6. Stečena iskustva

1. KRATAK SAŽETAK

FONDACIJA MOZAIK je društveno poduzetništvo sa sjedištem u Bosni i Hercegovini sa misijom prepoznavanja, razvoja i podrške vrijednim i inovativnim društvenim poduzetnicima.

Mozaik je 2015. godien dodijelio bespovratna sredstva za 349 inicijativa zajednice, u ukupnom iznosu od 1.082.128 EUR. 35% ovog iznosa potiče od lokalnih izvora, što još jednom potvrđuje rezultate i učinke naših razvojnih programa koje pokreće zajednica. Naš godišnji proračun zaključen je sa iznosom od 2.063.946 EUR.

U 2015. godini testirali smo teorije, predviđanja, pristup, timove i druge ključne elemente naše sveobuhvatne desetogodišnje strategije za stvaranje mlade generacije koji će biti uzor drugima. Fokus je bio na ponovnom osmišljavanju našeg programa Omladinske banke - eng. YouthBanks (sada nazvanim M-stream) i njegovom usklađivanju kako bi bolje odgovarao zahtjevima u vezi sa impaktom sveukupne strategije. Nadalje, 20 timova takmičilo se u našem novom programu, M-seed, koji trenutno inkubira 10 društvenih biznisa.

Tokom godine timovi su učili o novim prioritetima, iznova stvarali međusobne odnose i unpređivali procese, te sticali novo znanje koje će primijeniti. Paralelno je razvijena mreža vanjskih zainteresiranih strana, koja uključuje IT i Moodle podršku, mentore, partnere Test-Invest i bh. dijasporu.

Osim EFC-a, Mozaik se pridružio EVPA-i i nastavio prisustvovati nekim od najvećih skupova na temu filantropije, razvoja zajednice i društvenog poduzetništva.

2. STRATEŠKE IZJAVE 2015-2025

2.1. VIZIJA

Bosna i Hercegovina – najprivlačnija zemlja CEE regije za uticajne investitore.

2.2. IMPAKT

Između 2015 i 2025. godine Fondacija Mozaik vodit će razvoj revolucionarne generacije poduzetne i inovativne omladine - snage koja se vodi vrijednostima, stvara novu društvenu i ekonomsku vrijednost, razvija uspješne društvene biznise i služi kao uzor drugim mladima.

2.3. MISIJA

Prepoznati, razvijati i podržavati vrijedne i inovativne društvene preduzetnike.

2.4. CILJEVI

2.4.1. PRIVUĆI I PREPOZNATI ODGOVORNE, MORALNE I SAMOUVJERENE MLADE LJUDE

Ključni pokazatelji performansi (KPI eng. Key Performance Indicator) #mladih koji imaju koristi od Mozaik online programa učenja i koji polažu testove online.

CILJ ZA NAREDNIH 10 GODINA: 50.000 mladih

2.4.2. MOBILIZIRATI I IZGRADITI LIDERE UNUTAR ZAJEDNICE

Ključni pokazatelji performansi (KPI eng. Key Performance Indicator): Broj projekata zajednice koji povećavaju svijest mladih i njihovu predanost društvenom impaktu, a kojima podršku pruža Mozaik .

CILJ ZA NAREDNIH 10 GODINA: 1.000 projekata koje vode mladi

2.4.3. PODRŠKA I ULAGANJE U IDEJE DRUŠTVENIH PODUZETNIKA KOJE OBEĆAVAJU

KPI: Broj društvenih poduzetnika koji pokreću društveni biznis kojima podršku pruža Mozaik.

CILJ ZA NAREDNIH 10 GODINA: 500 društvenih poduzetnika

2.4.4. POSTATI REGIONALNI ZLATNI STANDARD KADA JE U PITANJU ODRŽIVOST I DRUŠTVENO PODUZETNIŠTVO

KPI: % minimalnog održivog proračuna Mozaika koji dolazi iz zaduženog fonda i društvenog biznisa.

CILJ ZA NAREDNIH 10 GODINA: 100% minimalnog održivog proračuna

2.5. METODOLOGIJE

2.5.1. HORIZONTALNA - EMI METODOLOGIJA:

EMI metodologija (eng. *Education, Mobilization and Impact* - obrazovanje, angažovanje i impakt) je metodologija koju vodi zajednica koja gradi društveni kapital i mobilizira lokalne resurse u svrhu rješavanja važnih problema zajednice. Ova metodologija predstavlja ključ uspjeha Mozaika u pokretanju zajednice; stoji iza impresivnih rezultata razvoja Omladinske banke. Mozaik koristi i unapređuje ovu metodologiju od 2004. godine.

2.5.2. VERTIKALNA METODOLOGIJA TEST-INVEST®

Test-Invest je vertikalno struktuirana, piramidalno oblikovana metodologija na principu ljestvice koja, putem EMI metodologije, testira mlade na nivou zajednice, s ciljem prepoznavanja najperspektivnijih lidera, inovatora i poduzetnika koji se vode vrijednostima. Ovo je nova metodologija koju je razvio Mozaik iz koje se nalazi EU zaštitni znak.

2.6. PROGRAMI

2.6.1. PROGRAM OMLADINSKE BANKE - OB (eng. YOUTHBANK-YB)

Kroz OB program, Mozaik pruža sigurno okruženje koje obezbjeđuje potporu za 50.000 mladih, prvo da prepoznaju, a kasnije i razviju svoje leaderske sposobnosti. Nastavit ćemo unapređivati zajednice kroz 1.000 projekata unutar zajednica koje vode mladi, ali također ih koristiti kao poligon za procjenu vrijednosti, potencijala, inovativnosti i poduzetničkih vještina. Omladinska banka se sastoji od izgradnje kapaciteta, alata za procjenu, inovacijskih turnira i projekata društvenih inovacija pod vodstvom mladih koji mobiliziraju lokalne zajednice.

2.6.2. INKUBATOR DRUŠTVENOG BIZNISA

Inkubator društvenog biznisa Fondacije Mozaik (M-Seed) pruža sigurno i poticajno okruženje najperspektivnijim mladim ljudima za dalje napredovanje kroz naš model kompetencija i kurikulum. Djeluje u simbiozi sa Omladinskom bankom: najperspektivniji, inovativni društveni poduzetnici koji se vode vrijednostima, čije su kompetencije i vještine razvijene i dokazane kroz 1.000 projekata zajednice koje vode mladi, bit će pozvani da se pridruže M-Seed-u.

2.6.3. M-CLUB

Društveni poduzetnici koji uspostave svoj društveni biznis i koji su uspješni bit će pozvani da se pridruže M-klubu, alumni mreži Mozaikove strategije, koja će imati snažan identitet. Ova grupa bit će značajno promovisana, kako bi doprijeli do što većeg broja mladih i potaknuli ih da čine dobro i postanu društveni inovatori i društveni poduzetnici.

3. PROGRAMI I AKTIVNOSTI

3.1. OSNAŽIVANJE REVOLUCIONARNE GENERACIJE (STRATEŠKI PROGRAM)

Projekt „Osnaživanje revolucionarne generacije mladih“ bio je pilot faza naše desetogodišnje strategije u kojoj smo isprobali i testirali svoju početnu teoriju u vezi sa promjenama, naše alate za mjerenje impakta, doradili planirane aktivnosti i provjerili naše dugoročne planove.

Ponosni smo što su nekoliko privatnih fondacija i lokalnih vlasti prepoznali potencijal ovog poduhvata i odlučili srednjoročno i dugoročno finansijski podržati Mozaik: **Robert Bosch Stiftung** (150.000 EUR), anonimni donator (150.000 EUR), **ZEIT Stiftung** (100.000 EUR) i 100.000 EUR od **bh. vlasti**. Osim toga, **Austrian Development Agency** i **Light for the World**, naši dugogodišnji partneri, odlučili su nas podržati u potpunoj uključenosti naše strategije. Grant za opštu podršku **Mott Foundaceje** i ostvareni prihod korišteni su za testiranje nove strategije.

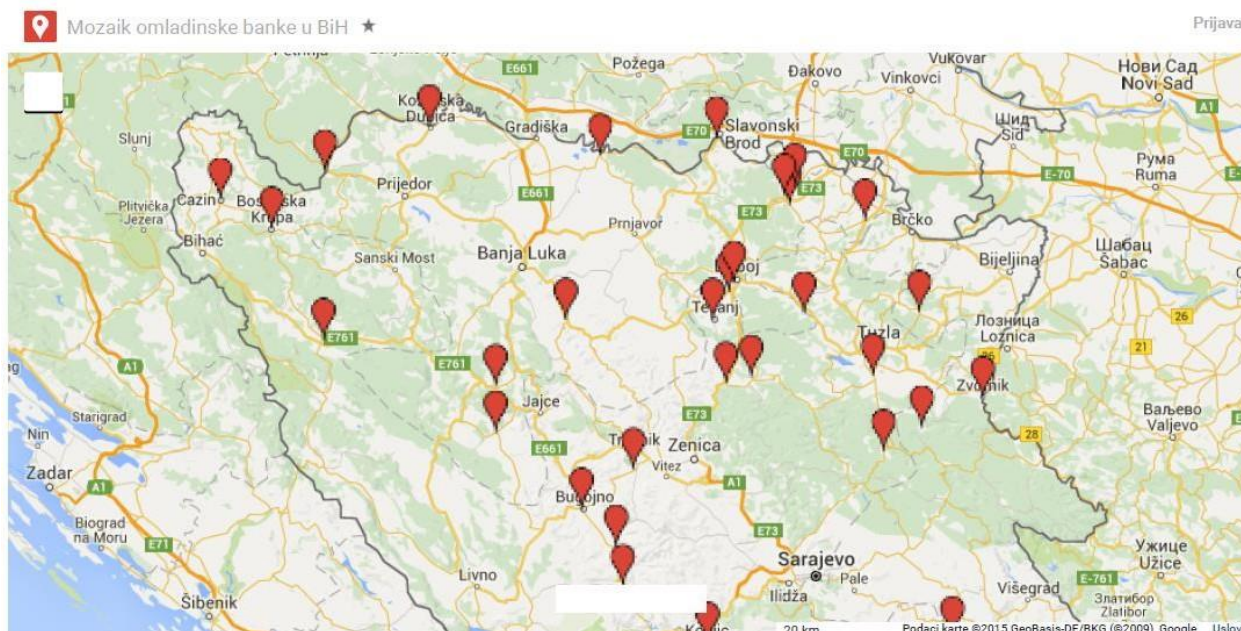
Tokom pilot faze planirali smo testirati naš pristup koji se sastoji od dva međusobno povezana programa: Prvi program je **Omladinska banka**, gdje mladi uče kroz naš kurikulum (on-line obuke, obuke uživo i učenje kroz društveno inovativne projekte), dok ih međuvremenu stalno procjenjujemo putem interno razvijene metodologije Test-Invest®. Mlade žene i muškarci sa najvećim potencijalom da postanu društveni poduzetnici pozvani su da uđu u drugu fazu - **Social Business Incubator**, online inkubator koji pruža potpunu prilagođenu podršku namijenjenu mladima koje smo prepoznali, da bi se ubrzalo njihovo napredovanje i razvoj njihovih društvenih poslovnih ideja. U konačnici, oni koji će voditi uspješne društvene biznise bit će pozvani u alumni program sa snažnim identitetom M-club, da bismo ih promovisali, kako bi oni ypostali uzor ostalim mladima u zemlji.

Tokom razvoja strateške orijentacije i provedbe pilot faze, Mozaik je primao veliku podršku **US Deloitte konsultanata** (pro-bono u vrijednosti od 2 miliona USD u periodu od dvije godine). Ovo savjetovanje temelji se na našem iskustvu sa Harvard Business School, INSEAD, Schwab Foundation - World Economic Forum i EFC.

3.1.1. PROGRAM OMLADINSKE BANKE (eng. YOUTHBANK-YB)

3.1.1.1. PRIPREMNE AKTIVNOSTI

U februaru 2015. godine, Mozaik je potpisao dvogodišnji sporazum o razumijevanju sa 28 općina kako bi podržao pilot fazu i osigurao do 132.680 EUR sufinansiranja godišnje. Odlučili smo svoj pristup isprobati u općinama u kojima smo stekli jaka partnerstva, a koja smo razvili kroz provedbu programa Omladinske banke. Ukupan broj stanovnika u ovih 28 općina je oko 718.000 (najmanja općina ima 5.000, a najveća 69.000 stanovnika). 16% čine mladi – oko 114.000. Korisnici i učesnici u projektu bili su mladi ljudi u dobi od 18 do 30 godina iz svih etničkih skupina i oba entiteta.

Jedan od glavnih stubova nove strategije Mozaika bili su rezultati postignuti kroz program Omladinske banke. Članovi odbora 28 Omladinskih banaka bili su 280 mladih ljudi (Ž 131/47% i M 149/53%) edukovanih za upravljanje programom dodjele bespovratnih sredstava za mlade u svojim općinama. U aprilu 2015. godine 200 članova odbora provelo je 150 terenskih radionica u zajednici, radi promicanja novog pristupa i pozivanja svojih vršnjaka da uđu u M-zonu - Moodle platformu za izvođenje kurikuluma. Na ovim radionicama je sudjelovalo preko 2.440 mladih (49%Ž i 51%M).

3.1.1.2. SPROVEDBA KURIKULUMA

Tri online modula o inovacijama, ličnim finansijama i društvenom biznisu izrađena su tokom marta i aprila 2015. godine. Ovi moduli su postali sastavni dio Mozaikove M-zone (kurikulum).

Javni poziv za ulazak u M-zonu otvoren je od 15. aprila do 15. maja. Mozaik je proveo intenzivnu kampanju na društvenim mrežama i organizovao terenske aktivnosti, kako bi motivisao mlade za pristup M-zoni za društveni biznis. Kao jedan od rezultata, gotovo 3.000 mladih u dobi od 18 do 30 godina iz 28 općina prijavilo se za online programske kurseve, što je prvi korak za M-zonu.

3.1.1.3. OBUKA ZA FACILITATORE TURNIRA DRUŠTVENIH INOVACIJA

Organizovana je intenzivna obuka kako bi se objasnile uloge i odgovornosti facilitatora na Turniru društvenih inovacija. Ovo je tehnika koju je Mozaik naučio od predstavnika US Deloitte, sa ciljem promicanja društvenih inovacija mladih. Obuka je pružila teoretsku podlogu i snažnu izgradnju kapaciteta u praksi, uključujući simulaciju i intenzivnu upotrebu IT -a. Na kraju smo pripremili priručnik za Turnir društvenih inovacija koji sadrži detaljno definisane procese i opisane individualne odgovornosti facilitatora, ocjenjivača, savjetodavaca i pomoćnika.

Na temelju zasluga i interesovanja 280 članova odbora su odabrali 58 mladih (47%Ž i 53%M) koji su sudjelovali na treningu za facilitatore od 22. do 25. maja u Sarajevu.

Antonela Artmagić iz Usore na obuci za facilitatore: "Draga omladino, volontiranjem u ovom programu dobivate priliku naučiti druge mlade ljude odgovornostima. Volontiranje jača samopouzdanje i ne donosi vam ništa osim velike koristi. Budite aktivni i budite volonteri, jer volontiranje je ključ opstanka čovječanstva. "

3.1.1.4. TURNIRI DRUŠTVENIH INOVACIJA

Od 3.000 mladih ispitanika tokom i nakon online programskih kurseva, 1.800 (234 timova) koji su pokazali ambiciju, strast i odlučnost, pozvano je na turnire društvenih inovacija-takmičarski i saradnički proces u cilju razvoja njihovih društvenih inovativnih ideja i njihovog predstavljanja pred mladim ocjenjivačima.

Odlučili smo provesti 25 turnira u 17 dana, kako bismo prilagodili potrebe mladih za edukacijom (ispiti u junu) i vjerskim potrebama (Ramazan u junu). Bio je ovo ogroman posao i zahtijevao je sve resurse kojima raspolaže Mozaik. Svih 25 turnira uspješno je provedeno od 1. do 17. juna 2015. godine.

Ovi cjelodnevni događaji provedeni su uz podršku osoblja Mozaika (20), općina i predstavnika mladih iz odbora koji su imali uloge facilitatora (57), ocjenjivača (81) i saradnika (57). U konačnici, 900 mladih ljudi (37%Ž i 63%M) iz 192 neformalne grupe učestvovali su na ovom događaju u cilju sticanja novih znanja.

Tokom vrlo zahtjevnog procesa, mladi ljudi su koristili IT kako bi olakšali proces razvijanja i odabira ideja.

Na kraju, mladi ocjenjivači su odabrali 176 projekata u svrhu unapređenja svojih zajednica. Cijeli proces podržan je online portalom, koji omogućuje pravovremeno praćenje i evaluaciju.

Ovo je zaista bio izazovan proces u okviru naše Test-Invest® metodologije i jedan od razloga što je od 234 pozvane grupe svega 176 grupa koji su imali najveću želju i ambicije završilo ovaj proces inovacijskih turnira.

Inovacijski turnir Novi Grad.

Ljiljana Grab iz općine Novi Grad je ocjenjivačica i jedna od najaktivnijih članica odbora. Tokom inovacijskog turnira rekla je da je jako motivisana i ponosna što vidi toliki broj mladih ljudi koji žele unaprijediti svoju zajednicu i razviti ideje za bolji život u Novom Gradu: "Privilegija je i čast biti dio ovog programa i imati priliku osnažiti i podržati mlade ljude koji su sposobni, odgovorni i predani unapređenju zajednica kroz mala ulaganja i dobrovoljan rad."

3.1.1.5. UČENJE KROZ DJELOVANJE - AKTIVNOSTI ZAJEDNICE KOJU VODE MLADI

U razdoblju od jula do septembra 1.760 mladih ljudi provodilo je 176 projekata u zajednici nagrađenih kroz inovacijske turnire. Ukupna vrijednost odobrenih projekata iznosila je 322.912 EUR, pri čemu su mladi ljudi osigurali nenovčane i novčane doprinose u iznosu od 179.384 EUR (55%). Doprinos Mozaik Fondacije iznosio je 143.528 EUR (101.529 EUR od vlasti, 36.249 EUR od ZEIT Stiftung i 5.750 EUR od Robert Bosch Stiftung).

Fotografije (uključujući "selfije" općinskog načelnika) napravljene tokom svečanosti u općini Bosanska Krupa.

Tokom provedbe projekata, mladi su imali priliku naučiti o upravljanju projektima, praćenju i evaluaciji, pronalaženju i angažovanju volontera, razvoju zajednice, prezentovanju i poduzetništvu. U isto vrijeme, kroz našu Test-Invest® metodologiju, mladi ljudi su ocijenili i prepoznali osobe koje posjeduju prave vrijednosti i željene kompetencije. Tokom provedbe, svaku grupu mladih posjetili su obučeni mladi posmatrači, osoblje Mozaika i predstavnici općina. Članovi omladinskih grupa, članovi odbora, Fondacija Mozaik i općine su koristili portal Mozaika za izvještavanje i analizu.

Od 176 nagrađenih projekata, 165 grupa uspješno su završili sve planirane aktivnosti. Mozaik je raskinuo ugovore sa 4 grupe jer općine nisu obezbijedile dogovoreni

finansijski doprinos i sa 7 grupa čiji su se članovi razili i nisu započeli sa provedbom projekta.

Podržavali smo kreativne i inovativne projekte koji angažuju mlade u rješavanju potreba zajednice. Ove aktivnosti su uključivale sudjelovanje drugih građana, organizacija i općina. Osim toga, za svaki infrastrukturni projekt, grupe mladih ljudi morali su dostaviti pisano odobrenje općine i odobrenje lokalne općine ili škole (u slučaju da se neki radovi planiraju obaviti na njihovom posjedu). Osim sredstava osiguranih kroz projekt, grupe mladih morali su pronaći i obezbijediti nenovčane i novčane lokalne resurse od pojedinaca, firmi i lokalnih vlasti. Svaki od gore navedenih koraka zahtijevao je posebne vještine koje su se ojačale putem online modula i koje su se testirale kroz aktivnosti u stvarnom vremenu.

3.1.1.6. PROMOVISANJE REZULTATA PROJEKTA

Nakon provedbe projekta za mlade organizovali smo svečanosti u općinama sa ciljem promicanja postignuća i rezultata projekata mladih koje smo podržali na općinskom nivou. Domaćini ovih događaja bili su predstavnici vlasti i članovi odbora koji su pozdravili grupe mladih, te druge zainteresirane strane iz zajednica koji su podržali aktivnosti. Za ove smo događaje pripremili i štampali plakate uspješno provedenih projekata u svrhu promovisanja rezultata i unapređenja podrške naših donatora i partnera. Osim toga, osigurali smo certifikate o postignućima za grupe mladih, članove odbora i zainteresirane strane, koji su dali dodatni doprinos projektima za mlade.

Prepoznavanje angažmana mladih i postignutih rezultata na lokalnom nivou od velike je važnosti za sve zainteresirane strane, a uključivanje općinskih načelnika omogućava da se lakše proračunaju sredstava za programe za mlade za iduću godinu.

3.1.1.7. TRENINZI ZA TRENERE/PREDAVAČE I TRENINZI U ZAJEDNICAMA

Tokom provedbe aktivnosti zajednice, 67 članova odbora mladih iz 28 općina obučeni su za izvođenje treninga u vezi sa stručnim, liderskim i poduzetničkim kompetencijama namijenjenih članovima neformalnih grupa koje provode aktivnosti zajednice.

Glavni predavač Mozaika i voditeljica kurikuluma, Eni Kurtović bila je odgovorna za pripremu i izvođenje TzT uz pomoć drugog osoblja Mozaika u okviru programa.

- Stručne kompetencije za TzT održane su od 21. do 23. jula, a obuku su završili 21 mladi trener/ica iz 21 općine. Nakon završetka ovog treninga, do 20. avgusta proveli su 31 trening u zajednici, na kojima su sudjelovali 537 mladih ljudi (40% Ž i 60% M).
- Od 21. do 23. avgusta, obuku za TzT liderske kompetencije su završili 21 mladi trener/ica iz 21 općine. Nakon završetka ovog treninga, do 10. septembra proveli su 28 treninga u okviru zajednica, u kojima je sudjelovalo 483 mladih ljudi (44% Ž i 56% M).
- TzT poduzetničke kompetencije od 11. do 13. septembra. Obuku su završili 25 mladi trener/ica iz 25 općina. Nakon završetka, do 27. avgusta proveli su 26 treninga unutar zajednica, na kojima je sudjelovalo 450 mladih ljudi (42% Ž i 58%).

Tokom TzT, treneri mladih učestvovali su u intenzivnom tim bildingu

Svaki od gore navedenih treninga bio je popraćen online modulom, koji je pružao dodatne resurse i zadatke za vježbanje i procjenu stečenih vještina i znanja.

Provođenje treninga u zajednicama omogućilo je odabranim grupama mladih dodatno sticanje znanja za aktivniji angažman u zajednicama. Osim toga, kroz Test Invest, Mozaik je bio u mogućnosti prepoznati najperspektivnije mlade za ulazak u sljedeću fazu na temelju aktivnosti, predanosti, napora i procijenjenih kompetencija i vrijednosti.

Predavači su ocijenili svoje polaznike i izvijestili Mozaik o provedbi edukacije, a polaznici su ocijenili i rad predavača. Obje online evaluacije pružile su Mozaiku korisne informacije o mladima koji najviše obećavaju.

Nakon svih aktivnosti zajednice, pomoću Test-Invest metodologije prepoznali smo 20 mladih ljudi sa najvećim potencijalom da postanu društveni poduzetnici. Pozvani su na naprednu obuku za poduzetničke kompetencije od 29. oktobra do 1. novembra, što je zapravo bio uvodni događaj našeg turnira društvenih inovacija. U toku ova tri dana, mentori iz Mozaika proveli su ih kroz sedmodnevni proces poslovnog turnira društvenih inovacija, koji je bio pred njima.

3.1.1.8. RAZVOJNI MODULI ZA KURIKULUM

Mozaik je razvio model kompetencija tako što je utvrdio sedam kompetencija koje razvijamo kroz naš kurikulum. Sedam kompetencija su: lično rukovođenje, sposobnost upravljanja, timski rad, komunikacija, poslovna oštrina, kritičko razmišljanje i kreativno razmišljanje - kompetencije koje će mlade društvene poduzetnike osposobiti za vođenje uspješnih društvenih poduzeća.

Savjetodavni odbor za razvoj kurikulumu podržao je naš Tim za razvoj kurikulumu u izradi 21 modula za jačanje sedam kompetencija koje smo utvrdili u okviru M-zone. Prepoznali smo 8 stručnjaka (4 međunarodna i 4 nacionalna) koji bi donijeli znanje i stručnost u sljedećim područjima: stručnost u sedam područja kompetencija, stručnost u razvoju kurikulumu; iskustvo u strateškom vrednovanju, društvenom poduzetništvu društvenoj pravdi i etici; pravnoj podršci, iskustvu u uspostavljanju mjerenja učenja, iskustvu u prikupljanju relevantnih mjernih podataka i mjera prema strateškim ciljevima i evaluaciji. Cilj je bio osmisliti opsežne module i sistem praćenja i evaluacije za mjerenje ishoda učenja (i našeg impakta). Bili su od velike pomoći u prepoznavanju slabosti Test-Invest® metodologije u ovoj pilot fazi. Stručnjaci u savjetodavnom odboru su:

1. Dr. Dominik B. Domnik, Social Entrepreneurship Academie, Minhen
2. Norbert Kunz, Social Impact GmbH, Berlin
3. Dr. Ralf Sanger, Institute for Social Pedagogic Research, Mainz
4. Georg Schon, Ashoka, Beč
5. Ivona Čelebičić, ProMente – Organizacija za društvena istraživanja
6. Tamara Tomašević, Psiholog i freelance predavač
7. Elma Veleđar-Arifagić, Advokatica
8. Erol Mujanović, Stručno osposobljavanje i usmjeravanje

3.1.1.9. TURNIR POSLOVNIH INOVACIJA (BIT) I DEMO DAN I

Dok su grupe mladih provodili projekte, Mozaik je ulagao u testiranja i prepoznao 20 mladih koji su pozvani na BIT. Cilj ovog procesa koji je trajao sedam sedmica bio je prepoznati i razviti ideje društvenog biznisa koje obećavaju, a koje su prezentovali odabrani društveni poduzetnici koji se vode vrijednostima i njihovi timovi - mladići i djevojke iz svih regija BiH, sa potencijalom da posluže kao uzor drugim mladima. Tokom ovog inovativnog procesa, društvene poslovne ideje pretvaraju se u poslovne prijedloge, sa jasno utvrđenim impaktom na društvo, ekonomskim benefitima i potencijalom da pokrenu promjene u svojim zajednicama.

BIT proces je započeo dvodnevni Kickoff događajem, koji je održan 30. i 31. oktobra 2015. u Sarajevu. Cilj Kickoff događaja bio je pokrenuti kreativni proces planiranja društvenog poslovanja i pripremiti se za BIT proces koji je započeo odmah nakon toga.

20 timova sa mentorima iz Mozaik Fondacije, spremno za nastup na Demo Danu I

Ocjenjivači na Demo Danu I bili su Sejdefa Bašić, društvena poduzetnica i članica Mozaikovog odbora, Vernisa Rejhan, predsjednica APU mreže bh. dijaspore u Švedskoj i stručnjak za Lean Start-up metodologiju te Zoran Puljić, direktor Fondacije Mozaik.

3.1.1.10. NACIONALNA KONFERENCIJA

U cilju promicanja postignutih rezultata neformalnih grupa mladih ljudi, koje su zajednički podržali donatori, Mozaik Fondacija, lokalne vlasti i Ministarstvo omladine, Mozaik je organizovao dvodnevnu nacionalnu konferenciju. Odlučili smo je organizirati paralelno sa prvim Demo danom, kako bismo među ciljnom skupinom promovisali novi program - M-seed društveni poslovni inkubator, i lokalnim vlastima predstavili nove mogućnosti saradnje. Također smo pozvali savjetodavni odbor za razvoj kurikuluma da se istovremeno sastane, uz unakrsnu provjeru svojih doprinosa prema mladima, koji će biti direktni korisnici njihovih planova na razvoju kurikuluma.

200 mladih ljudi, ocjenjivača, facilitatora, predavača i mentora iz 28 općina razgovarali su o temama važnim za uspješnu provedbu naše strategije u 2016. godini: Društvene inovacije, društvena inkluzija i društveni biznisi. Stručnjaci iz Odbora pozvani su da prisustvuju međunarodnim informativnim sastancima uz kafu i budu izvor informacija. Zabilježen je svaki doprinos mladih i postavljena su mnoga pitanja, da bi se osigurao što jednostavniji prelazak na novu strategiju.

Nacionalna konferencija završena je javnom svečanošću u svrhu promovisanja rezultata i proglašenja prvih 10 kandidata koji su pobijedili na prvom Demo Danu i ušli u društveni poslovni inkubator Mozaika. Događaj je organizovan u Dvorani mladih i okupio je više od 300 učesnika iz partnerskih nevladinih organizacija, medija, lokalne i entitetske vlasti, donatora i mladih.

Gdin Lux iz Bosch Fondacije obratio se prisutnima na nacionalnom događaju.

GLAVNA POSTIGNUĆA MOZAIKA KROZ STRATEŠKI PROGRAM

Nakon probne godine provedbe naše strategije, poboljšali smo svoje desetogodišnje pokazatelje, shvativši da svoj učinak možemo postići obavljajući aktivnosti na nižem nivou i sa manjim brojem korisnika. Ovo je bilo sjajno otkriće, jer zahtijeva manje zalaganja ali postizanje željenog učinka.

Pilot faza nam je omogućila uspostavu novih partnerstava sa uglednim međunarodnim, regionalnim i nacionalnim organizacijama koje će osigurati kolektivni impakt (Social Entrepreneurship Academia, Munich; Social Impact GmbH, Berlin; Institute for Social Pedagogic Research, Mainz; Ashoka Austria; Promente – Center for Social Research, Sarajevo, Dokukino – BiH, Serbia, MNE, Kosovo; Impact Hub, Vienna; Networks, Sarajevo; Yunus Social Business Balkans, European Foundation for Philanthropy Development, Croatia; Divac Foundation, Serbia; mladi.info, Macedonia; etc.)

Uspjeli smo okupiti osam stručnjaka u Savjetodavnom odboru za razvoj kurikuluma, koji su razvili 21 modul za jačanje kompetencija i ubrzanje napredovanja mladih društvenih poduzetnika. Snimljeno je 10 videozapisa za online učenje, testirana je metodologija Test-Invest i utvrđena su područja za poboljšanje koja omogućavaju isplativost našeg pristupa.

Gotovo 3.000 mladih ljudi prijavilo se u M-zonu, u okviru kurikuluma za sve aktivnosti Mozaika. 1.800 mladih ljudi smo prepoznali i pozvali na turnire društvenih inovacija, kako bi razvili svoje ideje o društveno inovativnim projektima (234 neformalne grupe). Turniri društvenih inovacija organizirani su u 25 općina/opština, a 176 projekata odobrili su mladi ocjenjivači. Tokom turnira mladi facilitatori su podržavali neformalne grupe u razvoju njihovih projekata.

Grupe mladih uspješno su proveli 165 projekata uz aktivno učestvovanje 1.756 mladih ljudi iz 28 zajednica. Ukupna vrijednost odobrenih projekata bila je 301.185 EUR, uz veliku podršku zajednice - mladi volonteri osigurali su 55% (166.209 EUR) stvarnih i novčanih doprinosa. Doprinos Mozaik Fondacije iznosio je 134.976 EUR (95.208 EUR od vlasti, 37.497 EUR od ZEIT Stiftung i 2.271 EUR od Bosch Stiftung).

Izgradnja liderskih kapaciteta (537 učesnika), profesionalnih (483 učesnika) i poduzetničkih kompetencija (450 učesnika) pružila je izvrsnu priliku Test-Invest metodologiji da prepozna i ubrza napredovanje mladih ljudi s najvećim potencijalom, osiguravajući pritom onima koji neće napredovati kroz program ove godine, priliku naučiti od svojih kolega koje su već prošli obuku nove, korisne vještine i vještine u vezi sa zapošljavanjem.

3.2. SIGN FOR SUSTAINABILITY (ZNAK ZA ODRŽIVOST)

U novembru 2014. godine regionalna mreža SIGN koju čine Trag iz Srbije, Horus iz Makedonije, fAct iz Crne Gore, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva iz Hrvatske, FIQ s Kosova i Fondacija Mozaik uspješno su okončali prvu dvogodišnju fazu projekta „Potpis za Održivost” (eng. "Sign for Sustainability") kojeg finansira EU.

Ovaj projekt ima za cilj promicanje lokalne filantropije, lokalnih zajednica i dugoročnu samoodrživost civilnog društva u šest zemalja jugoistočnog Balkana. Partneri su organizirali određeni skup aktivnosti u cilju stvaranja povoljnog pravnog okruženja za individualnije i korporativno filantropsko darivanje; promicanje transparentnosti organizacija civilnog društva kako bi se povećala podrška i angažman građana u okviru aktivnosti organizacija civilnog društva ; te prenos najboljih praksi za filantropiju kroz nacionalne i regionalne mreže organizacija civilnog društva.

Mozaik, umrežen s drugim organizacijama civilnog društva i poslovnim subjektima, nastavio je zagovarati ciljne izmjene Zakona o porezu na dobit i Zakona o porezu na dohodak u FBiH i Republici Srpskoj predviđene u prvoj fazi projekta. U RS-u je 16. jula 2015. godine donesen novi Zakon o dohotku, a 29. oktobra 2015. godine novi Zakon o porezu - novi Zakon o dohotku sada priznaje donacije svim djelatnostima od opšte dobrobiti radi odbitka poreza, a Zakon o porezu djelimično je proširio opseg djelatnosti, gdje pravno lice može donirati i dobiti porezne olakšice, što su bile naše preporuke. U FBiH ovi zakoni će se donijeti 2016. godine. Planiramo se i dalje zalagati za bolju provedbu ovih zakona.

Akademija za održivost s ciljem osnaživanja osnovnih organizacija za promicanje i razvoj pojedinačne i korporativne filantropije na nivou zajednice nadograđena je na regionalni nivo. Početkom jula predstavnici 25 organizacija civilnog društva iz pet zemalja regije okupili su se na Regionalnoj akademiji održivosti (eng. Regional Sustainability Academy). Pet organizacija u BiH dobile su tehničku podršku za svoje kampanje prikupljanja sredstava, a ako budu uspješne, obećane su im odgovarajuća potpora.

¹ Što se tiče zakona o porezu na dobit u oba entiteta, zalažemo se za: proširenje popisa aktivnosti od opšte dobrobiti, postavljanje posebnih uslova koje OCD moraju ispuniti kako bi se kvalifikovale kao primatelji donacija oslobođenih od poreza, uređivanje pitanja institucionalne podrške za organizacije civilnog društva i prenos donacija. Osim toga, u Republici Srpskoj, Mozaik se zalaže za preusmjerenje fokusa zakona sa vrste organizacija na vrstu djelatnosti koje se mogu iskoristiti oslobađanja od poreza. Kada je u pitanju Zakon o porezu na dohodak, Mozaik se također angažovao da uključi pojedince - porezne obveznike koji se razlikuju od „poduzetnika“ kako bi mogli uživati porezne olakšice, budući da niti jedan zakon ne priznaje ovu kategoriju.

Svi partneri su također organizovali značajne događaje za nagrade za individualnu i korporativnu filantropiju u 2015. godini. Nagrada DOBRO za filantropiju u BiH bila je izuzetno uspješna jer smo dobili 148 nominacija od građana. Komisija za odabir nagradila je četiri firme i tri osobe za njihova filantropska darivanja na svečanoj ceremoniji koja je okupila više od 165 visokih gostiju u

Sarajevskoj Vijećnici. Nagrada je izazvala veliko zanimanje i dobila brojne medijske natpise, osiguravajući značajnu promociju filantropije među preko milion ljudi u BiH. Dodatno smo započeli sa izradom Priručnika za standarde u prikupljanju sredstava i pratećih alata za njihovu provedbu. Priručnik bi trebao pomoći organizacijama civilnog društva da steknu jasniju sliku o tome šta svaki standard za prikupljanje sredstava koji je razvijen u prvoj fazi projekta, pojedinačno znači i kako se postizanje standarda može procijeniti, pratiti i evaluirati.

3.3. FOND ZA DRUŠTVENI BIZNIS

3.3.1. REGIONALNI FOND ZA DRUŠTVENI BIZNIS

Iskustvo Mozaika u vođenju društvenih poduzeća dovelo nas je do upravljanja prvim Regionalnim fondom za društveni biznis (RFDB), inicijativom koju su finansirali King Baudouin Foundation i Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ).

RFDB je osnovan sa ciljem rješavanja pitanja dugoročne finansijske održivosti usluga koje godinama nude nevladine organizacije koje su aktivne u borbi protiv trgovine ljudima. Ovaj Fond koji je usmjeren na impakt osigurava početna sredstva za pomoć nevladinim organizacijama korisnicama da dugoročno održe nivo usluga, pomažući pokretanje novog ili proširenje postojećeg društvenog biznisa. RFDB također pruža tehničku pomoć i pomoć u izgradnji kapaciteta nevladinim organizacijama za razvoj novih poduhvata i drugih aktivnosti za stvaranje prihoda, što će pomoći u osiguravanju dugoročne održivosti njihovih usluga.

Vrijednost projekta je 140,854 USD i uključuje Fond od 107.000 USD koji je dostupan za ponovnu dodjelu nevladinim organizacijama u Srbiji, na Kosovu, u Albaniji, Crnoj Gori i BiH. U 2015. godini, Mozaik je nastavio pružati finansijsku podršku za tri startup društvena biznisa u vlasništvu nevladinih organizacija u Srbiji, Makedoniji i na Kosovu, te proširio dva postojeća društvena biznisa u Albaniji.

Zemlja	NVO	Odlučili sudjelovati	Aplicirali za RFDB	Započeli društveni biznis ili nastavili sa radom	RFDB Dodijelje njih sredstava / grant	Komentar
Albanija	Different & Equal	Y	Y	Y	EUR 15.000	Uspješno nastavili sa radom
Albanija	Tjeter Vision	Y	Y	Y	17.000	Uspješno nastavili sa radom
Makedonija	Open Gate	Y	Y	Y	23.000	Uspješno započeli novo DP
Srbija	ATINA	Y	Y	Y	21.830	Uspješno započeli novo DP
Kosovo	PVPT	Y	Y	N	5.000	NVO odlučila se povući, uprkos uspješnoj pripremi za pokretanje, zbog nepredviđenih problema u vezi sa lokacijom budućeg DP.
Albanija	Qendra Vatra	Y	Y	N	2.000	Neuspješan nastavak rada

Očekuje se da će društveni biznisi koje smo podržali postići održivost do kraja prve godine od datuma pokretanja ili nastavka sa radom. Na primjer, trgovina "Bagel/Bejgl" koju je pokrenula nevladina organizacija Atina u Beogradu dosegla je prag isplativnosti u novembru 2015. godine, svega šest mjeseci nakon otvaranja. Trebali bi biti u mogućnosti postići održivost i pokriti čitav opseg njihovog djelovanja do jula 2016. godine. Radujemo se finansijskim godišnjim izvještajima (2015.) koji će nam pokazati prve učinke ovih pokretanja i nastavka TVRP ovih NVO, kao i njihove proračune. RFDB tim nastaviti će pružati savjetodavnu i tehničku pomoć na zahtjev u toku ovog kritičnog razdoblja, kako bi se osigurali najbolji mogući ishodi.

3.3.2. NACIONALNI FOND ZA DRUŠTVENI BIZNIS

U septembru 2014. godine Mozaik je potpisao ugovor sa UniCredit Foundation o upravljanju Fondom za društveni biznis u BiH, koji će podržati tri društvena biznisa u Bosni i Hercegovini u toku 2015. godine. Vrijednost ugovora je 75.000 EUR, pri čemu se 60.000 EUR dodjeljuje udruženjima i zadrugama za povećanje ili pokretanje društvenog biznisa, dok iznos od 15.000 EUR pokriva tehničku i savjetodavnu podršku društvenim preduzetništvima.

Nakon procesa objavljivanja poziva, promocije i odabira, podršku smo pružili za tri nevladine organizacije/zadruge u iznosu od 59.821,15 EUR. Ugovori sa svim podnositeljima zahtjeva potpisani su u aprilu 2015. godine.

Kandidati koji su primili podršku:

Naziv podnosioca zahtjeva	Iznos	Iznos doprinosa od zajednice
Udruženje za socijalno uključivanje TK Tuzla	19.480,22 EUR	20.451 EUR
Agriculture Cooperative Woman	20.400,55 EUR	16.361 EUR
Agriculture Cooperative Tarevci	19.940,38 EUR	48.492 EUR

Glavna postignuća Fonda za društveni biznis su:

- Povećana vidljivost i važnost Mozaika u oblasti društvenog poduzetništva u regiji i u zemlji,
- Povećanje na preko 170.000 USD početnog finansiranja prema nevladinim organizacijama za pokretanje novih biznisa ili proširenje postojećih društvenih biznisa,
- Pružanje podrške nevladinim organizacijama iz cijele regije, uključujući Srbiju, Makedoniju, Albaniju, Kosovo i BiH, uključujući i prilagođenu pojedinačnu tehničku pomoć u svrhu povećanja kapaciteta upravljanja u nevladinim organizacijama,
- Dokazana izvodivost novog modela stvaranja društvenog biznisa, kao rješenja za dugoročnu finansijsku održivost osnovnih usluga koje nude nevladine organizacije,
- Motivisanje velikog broja uspješnih kampanja prikupljanja sredstava iz privatnih, javnih i institucionalnih izvora za podršku pokretanju društvenog biznisa nevladinih organizacija.

3.4. PRO-Budućnost

PRO-Budućnost - eng. Trust, Understanding, Responsibility for the Future (povjerenje, razumijevanje, odgovornost za budućnost) je najveća aktivnost USAID -a o pomirenju u BiH, koju provodi Catholic Relief Services, u partnerstvu sa Fondacijom Mozaik, Caritasom Bk BiH, Forumom građana Tuzle, Skupštinom građana Helsinkija i gradom Banja Luka.

Odgovornosti Mozaika u okviru projekta bile su:

- Dodjela bespovratnih sredstava projekta PRO-Budućnost,
- Osnaživanje mladih putem Nacionalnog odbora za mlade i stipendija za mlade,
- Dvogodišnja konferencija mladih.

Mozaik ovim aktivnostima doprinosi sveukupnom cilju projekta u kojem se građani BiH, ohrabreni najuticajnijim influenserima, zalažu za društvene promjene. U protekloj godini osoblje Fondacije radilo je na provedbi svih navedenih aktivnosti.

Dodjela bespovratnih sredstava bila je izazovan zadatak, s obzirom na činjenicu da su se neke organizacije prvi put online prijavile za projekt. Nadalje, velika je privilegija i odgovornost raditi u našim zajednicama PRO-Budućnost, na projektima i inicijativama koje povezuju ljude. U nekim zajednicama, ovo je prvi put od završetka rata da se "dvije strane" angažuju u provedbi zajedničkih aktivnosti. Prvi put u 20 godina obnavljaju se stara prijateljstva. Projekti koji imaju za cilj direktno pomirenje nisu niti jednostavni niti ih je lako provesti i mi smo ponosni što imamo ukupno 165 aktivnih projekata u proteklom razdoblju, u ukupnom iznosu od 494.222 EUR, a posebno smo ponosni na lokalni doprinos u iznosu od 114.405 EUR, 1.646 direktnih korisnika i 66.438 indirektnih korisnika.

Vrsta granta	Broj grantova	Iznos u KM	Lokalni doprinos (KM)	% lokalnog doprinosa	Direktni korisnici	Muškarci	Žene	Indirektni korisnici
Zajedničko pomirenje i Fond za poplave	64	482.098,97	0,00	0,0%	919	626	293	61.951
PRO-Active Fond	47	81.398,79	51.792,73	63,6%	350	213	137	3.967
NVO grantovi	3	38.000,00	16.650,00	43,8%	21	7	14	180
Fond za žrtve rata	7	23.382,01	8.050,33	34,4%	35	20	15	N/A
Fond za vjerske grupe	4	10.587,00	4.645,00	43,9%	20	13	7	N/A
Inicijative za pomirenje žena	39	328.150,07	141.619,50	43,2%	296	68	228	140
Fond vijeća roditelja i škola	1	3.000,00	1.000,00	33,3%	5	3	2	200
UKUPNO	165	966.616,84	223.757,56	23,1%	1,646	950	696	66,438

Nakon što smo dodijelili grantove prema našim otvorenim pozivima, Mozaik je shvatio da će se projekt provesti kvalitetnije i da će financijski izvještaji koje dobijemo biti kvalitetniji, ukoliko se za naše stipendiste organizuje dodatna obuka. Iz ovih razloga održali smo radionice s organizacijama koje su se prijavile i čiji su projekti podržani

kroz fond za jačanje uloge žena. Također, tokom prošle godine organizovali smo obuke za Nacionalni odbor mladih (eng. National Youth Board - NYBB) na kojima su članovi imali priliku naučiti o aktivizmu zajednice mladih, pomirenju i izgradnji mira.

Konačno, u posljednjem razdoblju smo posebno zadovoljni održavanjem dvogodišnje konferencije na kojoj smo okupili 134 učesnika/ce, uključujući: aktivnu omladinu iz naše zajednice, članove nacionalnog odbora Omladinske banke (eng. National Youth Bank Board - NYBB), članove radnih grupa, zamjenike gradonačelnika, gradonačelnike i medije, na temu mirovnog aktivizma mladih i ideja koje će se provoditi u PRO-Budućnost zajednicama.

3.5. FOND SOLIDARNOSTI - PODRŠKA U OBNOVI OD POPLAVA

U maju 2014. Bosnu i Hercegovinu su pogodile najgore poplave u njenoj zabilježenoj historiji, koje su donijele katastrofalne posljedice i uticale na živote u desetinama gradova, ostavljajući svakog trećeg stanovnika bez osnovnih životnih uslova. Iako nismo humanitarna organizacija, osnovali smo Fond solidarnosti te odlučili prikupljati donacije iz cijelog svijeta. Prikupili smo 373.476 USD putem Fonda solidarnosti. Iznos obuhvata donacije od 27 organizacija, 7 firmi i 129 pojedinaca. U 2015. godini nastavili smo podržavati zajednice koje su bile pogođene poplavama davanjem bespovratnih sredstava za infrastrukturnu obnovu i oporavak poljoprivrede.

Mozaik je sufinansirao obnove dviju škola u Zavidovićima. U osnovnoj školi „Gostović“ podržali smo obnovu sportske učionice, jer je oštećenje poremetilo nastavu za 549 učenika. Ukupni trošak akcije iznosio je 7.734,84 EUR, pri čemu je općina Zavidovići dala doprinos u iznosu od 1.278 EUR, sama škola 511 EUR a Mozaik je učestvovao sa 5.945 EUR. Druga osnovna škola „Kovači“ imala je teška oštećenja na podovima, vratima i zidovima. Podržali smo obnovu, a ukupni trošak iznosio je 8,636 EUR, pri čemu je općina Zavidovići dala doprinos u iznosu od 1,022 EUR, škola 1,091 EUR i Mozaik 6,522 EUR.

U Zavidovićima smo dodatno podržali obnovu Doma kulture. Zbog poplava, Dom je ostao bez električne energije i vode. Mozaik je podržao postavljanje cijevi za struju i vodu kako bi 15.000 posjetitelja moglo nastaviti koristiti Dom kulture. Akcija je koštala 7.406,00 EUR, a Mozaik je učestvovao sa 5.516 EUR.

Mladi su u Živinicama predložili inovativan projekt za pomoć poplavama pod nazivom „Sadnja orahovih stabala“. Predložili su da se zasadi 200 stabala oraha kako bi se spriječilo pojavljivanje klizišta oko dvije osnovne škole i Sportskog centra u Živinicama, gdje je ugroženo oko 2.000 ljudi, kao i njihova imovina i javne ustanove.

Mozaik je podržao ovu akciju iznosom od 2.556 EUR.

Drugi grad koji je teško oštećen je Brčko. Mozaik je podržao obnovu Doma mladih i čišćenja rijeke Brke. U akciji je sudjelovalo ukupno osam organizacija iz cijele BiH, a učestvovalo je preko 150 volontera. Mozaik je podržao akciju iznosom od gotovo 10.000 EUR, a lokalni doprinosi osigurani su u iznosu od 6.600 EUR.

Mozaik je također usmjerio značajna sredstva za podršku poljoprivrednicima koji su izgubili izvor prihoda zbog poplava. 2015. godine smo ukupno donirali sadni materijal, sisteme za navodnjavanje i hemikalije za 74 porodice u sedam općina. Ovom potporom poljoprivrednicima je omogućeno da nastave uzgajati voće i povrće i tako uzdržavati svoje porodice.

3.6. TECHSOUP BALKANS PROGRAM

Techsoup je program donacije licenciranog softvera za neprofitne organizacije. U novembru 2014. godine, Mozaik je postao regionalni partner za Techsoup Global, kojim pokriva BiH, Hrvatsku, Srbiju, Crnu Goru, Makedoniju, Albaniju i Kosovo. Program donacija pokrenut je u BiH, Hrvatskoj, Makedoniji i Albaniji.

Mozaik obrađuje sve donacije softvera od partnera donatora Techsoup-a: Microsoft, Bitdefender, SAP i Symantec. Postavili smo online platformu na nekoliko jezika (BHS, makedonski i albanski) gdje organizacije imaju priliku da se registruju i pošalju svoje online zahtjeve za donacije u obliku softvera. Naš alat za promovisanje i tehničku podršku su Facebook i Twitter stranica Techsoup Balkans u svrhu komunikacije i boljeg razumijevanja i korištenja tehnologije u svakodnevnom radu nevladinih organizacija.

U 2015. godini planiramo se fokusirati na promovisanje programa lokalnim i regionalnim nevladinim organizacijama, kao i pružanje tehničke podrške u vezi sa upotrebom svih raspoloživih tehnoloških alata dostupnih kroz naš program. Bespovratna sredstva koja su obezbijedili Microsoft i Techsoup pokrivaju sve troškove za 9 mjeseci. Nadamo se da ćemo imati dovoljno prihoda za održivi nastavak programa nakon ovog razdoblja.

3.7. MREŽE

U 2014. godini nastavili smo sa aktivnim učestvovanjem na nekoliko mreža: Grantmakers East Forum, European Foundation Centre, SIGN Network i National Network for Building Peace, NGO Council.

Nacionalna mreža za aktivne zajednice (eng. Network for Active Communities) razvija svoje kapacitete kroz Mozaikov projekt kojeg finansira EU - CDD Mreža za inkluzivna vijeća zajednice (eng. Network for Inclusive Community Councils) a obučili smo šest novih savjetodavaca/predavača unutar zajednice. Naša mreža aktivnih zajednica jača je nego ikad, spremna podržati našu novu strategiju i pružiti veću finansijsku stabilnost za njihove organizacije.

Regionalna mreža SIGN uspješno provodi projekt za održivost pod nazivom SIGN for sustainability kojeg finansira EU, a vodi Trag. Partneri su Horus (zamijenio CIRA-u), fAct, VIA, FIQ i Mozaik.

U konačnici, mnogo ulažemo u razvoj snažne neformalne mreže društvenog biznisa i biznisa koji može podržati naš kurikulum, model kompetencija i razvoj naših društvenih poduzetnika. Osim sa US Deloitte, 2015. godine uspostavili smo veliko partnerstvo sa nekoliko evropskih stručnih organizacija za društveni biznis (Ashoka, Impact Hub Berlin, Univerzitet u Minhenu, Yunus Social Business Balkan) korisnih za kapacitete Mozaika koji služe u cilju pružanja podrške društvenim poduzetnicima.

Fondacija Mozaik			1 EURO = BAM	1,95583	
Finansijski izvještaj za 2015. godinu			1 USD = BAM	1,7617	
		Naslov	Ukupno BAM	Ukupno EURO	Ukupno USD
	Dodijelje njih sredstava / grantova		1.947.560,30	995.771,77 €	1.105.500,54 USD
1	Razvoj zajednice		1.150.122,28	588.048,18 €	652.847,98 USD
1.1.		M-stream	263.825,69	134.891,93 €	149.756,31 USD
1.2.		Pro-Budućnost	557.996,55	285.299,11 €	316.737,55 USD
1.3.		ZNAK za održivost (eng. SIGN for Sustainability)	9.780,00	5.000,43 €	5.551,46 USD
1.4.		Oporavak od poplava	254.892,01	130.324,22 €	144.685,25 USD
1.5.		Podrška partnera	63.628,03	32.532,50 €	36.117,40 USD
2.	Društveno poduzetništvo		797.438,02	407.723,59 €	452.652,56 USD
2.1.		Fond za društveno poslovanje	117.000,00	59.821,15 €	66.413,12 USD
2.2.		Grantovi za oporavak od poplava	510.016,20	260.767,14 €	289.502,30 USD
2.3.		Podrška društvenim poduzetništvima	170.421,82	87.135,29 €	96.737,14 USD
3	Osoblje (plate i ostala primanja)		982.977,44	502.588,38 €	557.970,96 USD
3.1.		Zaposleni na puno radno vrijeme (Sarajevo i Banjaluka)	821.076,96	419.809,98 €	466.070,82 USD
3.2.		Zaposleni na pola radnog vremena (ugovori)	159.177,66	81.386,25 €	90.354,58 USD
3.3.		Volonteri	2.722,82	1.392,16 €	1.545,56 USD
4	Ugovorene usluge		595.549,41	304.499,58 €	338.053,82 USD
4.1.		Izgradnja kapaciteta u lokalnim zajednicama (obuka, olakšavanje poslovanja i savjetovanje)	169.987,16	86.913,05 €	96.490,41 USD
4.2.		Konsultanti	5.874,13	3.003,39 €	3.334,35 USD
4.3.		Troškovi revizije	28.346,22	14.493,19 €	16.090,27 USD
4.4.		Troškovi procjene	25.959,67	13.272,97 €	14.735,58 USD
4.5.		Monitoring	9.765,22	4.992,88 €	5.543,07 USD
4.6.		Objavljivanja	25.817,92	13.200,49 €	14.655,12 USD
4.7.		Promocije / Događaji i PR	72.882,26	37.264,11 €	41.370,41 USD
4.8.		Konferencije	162.373,69	83.020,35 €	92.168,75 USD
4.9.		Turnir društvenih inovacija	82.204,27	42.030,38 €	46.661,90 USD
4.10.		Licence	3.510,13	1.794,70 €	1.992,47 USD
4.11.		Strateško planiranje i sastanci Upravnog odbora i savjetodavne grupe	8.828,74	4.514,06 €	5.011,49 USD
5	Tekući troškovi		466.363,06	238.447,65 €	264.723,31 USD
5.1.		Zakupi i režije (Sarajevo, Banja Luka)	36.335,54	18.578,07 €	20.625,27 USD
5.2.		Održavanje ureda i opreme	30.803,10	15.749,37 €	17.484,87 USD
5.3.		Osiguranje osoblja i osiguranje opreme	6.020,92	3.078,45 €	3.417,68 USD
5.4.		Registracija vozila i osiguranje	25.339,12	12.955,69 €	14.383,33 USD
5.5.		Komunikacije	42.911,72	21.940,41 €	24.358,13 USD
5.6.		Komunikacija za članove odbora Omladinske banke	19.169,09	9.801,00 €	10.881,02 USD
5.7.		Uredski materijal	36.479,13	18.651,48 €	20.706,78 USD
5.8.		Lokalna putovanja	60.593,47	30.980,95 €	34.394,89 USD
5.9.		Međunarodna putovanja	42.965,97	21.968,15 €	24.388,93 USD
5.10.		Amortizacija opreme i vrijednost namještaja	17.648,80	9.023,69 €	10.018,05 USD
5.11.		Amortizacija poljoprivrednih mašina	32.580,73	16.658,26 €	18.493,91 USD
5.12.		Amortizacija staklenika	34.705,17	17.744,47 €	19.699,82 USD
5.13.		Umanjenje vrijednosti vozila	28.070,16	14.352,04 €	15.933,56 USD
5.14.		Amortizacija softvera	52.740,14	26.965,61 €	29.937,07 USD
6	Ostalo		44.277,75	22.638,85 €	25.133,54 USD
6.1.		Naknade banaka i kamate	10.423,76	5.329,58 €	5.916,88 USD
6.2.		Neplanirani troškovi	3.809,28	1.947,65 €	2.162,28 USD
6.3.		PDV troškovi	17.365,56	8.878,87 €	9.857,27 USD
6.4.		Naknade za članarine	12.679,15	6.482,75 €	7.197,11 USD

1	PRIHOD				
1.1.		Podrška lokalnih, federalnih i nacionalnih institucija	191.736,58	98.033,36 €	108.836,11 USD
1.2.		Podrška donatora	3.390.457,24	1.733.513,26 €	1.924.537,23 USD
1.3.		Podrška donatora - oprema	152.621,80	78.034,29 €	86.633,25 USD
1.4.		Aktivnosti koje stvaraju prihod	437.207,81	223.540,80 €	248.173,82 USD
1.5.		Ostali prihodi - (Naknada putnih troškova)	9.873,49	5.048,24 €	5.604,52 USD
1.6.		Ostali prihodi - (osiguranje, bankovne kamate i kurs)	14.689,73	7.510,74 €	8.338,38 USD
		UKUPNI PRIHODI	4.196.586,65	2.145.680,68 €	2.382.123,32 USD
		RAZLIKA	159.858,69	81.734,45 €	90.741,15 USD

Fondacija Mozaik

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBAR 2015. GOD.

2015 (USD \$ / 1 USD = 1,7617 BAM)

1,7617

I OSNOVNA SREDSTVA	BAM	EUR	USD
Stalna imovina	583.464	298.320	331.195
Fondacija	267.693	136.869	151.952
Namještaj i oprema (računari, printeri, namještaj, video oprema i druga uredska oprema)	55.603	28.429	31.562
Vozila	66.365	33.932	37.671
Lifesaver pročišćivači vode	75.888	38.801	43.077
Zamrzivač za otkup povrća	92.182	47.132	52.326
Microsoft softver	18.345	9.379	10.413
Microsoft Dynamics Navision softver	7.389	3.778	4.194
Dugoročne investicije	98.226	50.222	55.757
Ulaganja u EkoMozaik i MaŠta-u (Vlasnički kapital)	42.571	21.766	24.165
Dugoročni zajam kod Sparkasse bank (za EkoMozaik)	55.655	28.456	31.592
Kratkotrajna imovina	782.579	400.126	444.219
Novac i novčani ekvivalenti	632.601	323.444	359.086
Ostala kratkoročna imovina/ zaposlenici	155	79	88
Ostala obrtna sredstva/ donatori	88.648	45.325	50.320
Ostala obrtna sredstva/ Povrat PDV-a	51.563	26.364	29.269
Savjeti za usluge i dobavljači	6.837	3.496	3.881
Ostala obrtna sredstva/ Potraživanja od osiguravajućih firmi	2.775	1.419	1.575
Ukupna imovina	1.464.269	748.669	831.171
II OBAVEZE	BAM	EUR	USD
Kratkoročne obaveze	157.213	80.382	89.239
Obveze prema dobavljačima	20.806	10.638	11.810
Obveze za putne troškove	1.766	903	1.002
Obveze za poslodavca - plata	26.619	13.610	15.110
Obveze po ugovorima o uslugama	29.900	15.287	16.972
Obveze za poreze, naknade i ostale prihode	51.722	26.445	29.359
Obaveze za reviziju	8.500	4.346	4.825
Obveze prema NVO partnerima	17.901	9.152	10.161
Kratkoročne obaveze/prihod primljen u 2014. godini	499.381	255.329	283.465
Ostvareni prihod od donacija za troškove projekata za 2015. godinu	499.381	255,329	283,465
Dugoročne obaveze	400.698	204.874	227.452
Ostvareni prihod od donacija za projekte / fiksna sredstva	306.291	156.604	173.861
Računovodstveni prihod od donacija za projekte/zadužbeni fond	37.188	19.014	21.109
Obaveze po kreditima	55.655	28.456	31.593
Rezervacije za otpremnine	1.564	800	889
Kapital	406.977	208.084	231.015
Kapital (Fondacija)	248.932	127.277	141.302
Kapital (zadužbeni fond)	157.961	80.764	89.664
Zadržani višak prihoda nad rashodima/	84	43	49
Ukupne obaveze	1.464.269	748.669	831.171

Sarajevo: 02.06.2016

ID No. 4200554560001

No: 5-01/16

TAX No. 01636141

TO FOUNDERS AND MANAGEMENT

MOZAIK FOUNDATION

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT OF FINANCIAL STATEMENTS for the period from of 1st January – 31st December 2015.

SUBJECT OF THE AUDIT

We have audited the financial statement of the Foundation Mozaik, Soukbunar Street number 42, Sarajevo (hereinafter: the Foundation); balance sheet as at 31.12.2015. and the related Income statement, for the year ended on that date. We also audit compliance business activities with the regulations and review the significant accounting policies and other explanatory notes to the financial statements.

RESPONSIBILITY OF MANAGEMENT FOR THE FINANCIAL STATEMENTS

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statement in accordance with International Financial Reporting Standards (*IFRS*).

This responsibility includes the fair presentation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to corruption, fraud or error, selecting and applying appropriate accounting policies and accounting estimates that are reasonable in the circumstances. Management is also responsible for the compliance of the Foundation business activities with applicable legal and other relevant regulations.

RESPONSIBILITY OF THE AUDITOR

Our responsibility is to express an opinion on the financial statement based upon the results of our audit. We conducted our audit in accordance with the International Standards on Auditing and Terms of Reference defined by the Donor. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable

assurance about whether the financial statement is free from material misstatement, and that the business activities are in compliance with applicable legal and other relevant regulations.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the compliance of business activities and amounts disclosed in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether as a result of corruption, fraud or error. An audit also includes evaluation of the appropriateness of accounting policies used and significant estimates made by management, as well as evaluation of the overall presentation of the financial statements. We believe that the audit evidence obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

AUDITOR'S OPINION

We estimate that based on our audit, we can give professionally justified, independent and objective audit opinion, with a great deal, and with a reasonable degree of safety,

Based on completed all stipulated auditing operations, there is the real base for the claim that financial statements of the Foundation "MOZAIK" at 31 December 2015 have been stated in accordance with the relevant provisions and suggestions of International Financial Reporting Standards (IFRS) and International Accounting Standard (IAS), which deserves to be rated positively by certified auditor, without reserve.

„REVIZOR“ d.o.o. Sarajevo,

Amirala Loncar

Independent Auditor

Amra Rizvan

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Amra Rizvan', written below the printed name.

Tel. : 033 522-958; tel./fax: 033 522-956, Mobitel - 062 217 258, 061 488- 461,

Transaction account - 3389002207234816 - UniCredit Bank